

05 Haziran 2015

Sayı : 64272063-610-1566
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-62271)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 19.03.2015 tarih ve 43452547-120.00-220634 sayılı yazısı.

İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ'nin tarafıma tevcih ettiği 7/62271 esas numaralı yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

Ek : Önerge Cevabı (2 Sayfa)

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6:

Elektrik faturalarındaki beklenmeyen artışlar ve şişkin faturalar vatandaşlarımızı isyan etme noktasına getirmiştir. Daha kaliteli ve daha ucuz hizmet vaadiyle yapılan özelleştirmeler sonrasında gerek faturalara yeni eklenen kalemler gerekse bir türlü önlenemeyen kayıp kaçığın vatandaşlara yansıtılması nedeniyle ödenen elektrik faturaları bir hayli yükselmiştir. Nitekim TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) tarafından 2007 yılı Aralık ayı ve 2015 yılı Ocak ayı mesken tarifeleri dikkate alınarak yapılan hesaplamalara göre, 230 kilovat saatlik tüketimi olan 4 kişilik bir ailenin ödemek zorunda kaldığı aylık elektrik faturası 36,4 liradan 90,5 liraya çıkmıştır. Diğer taraftan, elektrik faturalarındaki davaların özelleştirme öncesi döneme göre yaklaşık 5 kat arttığı, bunun yarısına yakınının ise kayıp kaçak bedelinden oluştuğu görülmektedir. Kayıp kaçak bedelinin yanı sıra enerji kalitesinde sürekliliğinin sağlanamaması nedeniyle tüketicinin kayba uğradığı ve yanlış miktardaki yüksek faturalar nedeniyle açılan davalar yüzünden mahkemelerin iş yükü iyice artmış durumdadır. Bu bilgiler ışığında;

- Daha kaliteli ve daha ucuz hizmet vaadiyle yapılan özelleştirmelerden beklenen verimin alınamamasının sebepleri nelerdir?
- Elektrik faturası olarak 2007 yılının Aralık ayında 36,4 lira ödeyen 4 kişilik bir ailenin 2015 yılının Ocak ayında 90,5 lira ödemesini nasıl değerlendiriyorsunuz?
- Özelleştirme uygulamaları sonrasında açılan davaların 5 kat oranında artmasının sebepleri Bakanlığınızca incelenmiş midir?
- Kayıp kaçak bedelleri ile ilgili mahkemelere dava açan ve kazanan kişi sayısı kaçtır?
- Davayı kazanan vatandaşlarımıza ne kadarlık bir ödeme yapılmıştır?
- Kayıp kaçak bedellerinin vatandaşa yansıtılması uygulamasına son verilmesi ile ilgili Bakanlığınızca yürütülen herhangi bir çalışma var mıdır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5:

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), 6446 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve buna bağlı olarak çıkartılmış olan Yönetmelikler gereği; elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösteren, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik enerjisi piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin yapılmasının sağlanması, amaçlarıyla hareket etmektedir.

21 elektrik dağıtım şirketinin bölgelerinde uygulayacakları hedef kayıp-kaçak oranları bu bölgelerde gerçekleşen kayıp-kaçak oranları esas alınarak 16/12/2010 tarihli ve 2932 sayılı Enerji Piyasası Kurul kararı ile belirlenmiştir. 16/12/2010 tarih ve 2932 sayılı Kurul Kararıyla her bir bölge için belirlenen kayıp-kaçak hedeflerine göre 28/12/2010 tarih ve 2977-2998 sayılı Kurul kararları ile 21 elektrik dağıtım şirketinin ikinci uygulama dönemi (2011-2015) gelir gereksinimleri” Kurul tarafından onaylanmıştır. Tarifeler, bu Kurul Kararlarında yer alan hedef kayıp-kaçak oranları dikkate alınarak 2999 sayılı Kurul Kararı ile ulusal bazda abone grupları bazında Türkiye genelinde tek fiyat olarak belirlenerek 01/01/2011 tarihi itibarıyla 2011 Ocak-Mart dönemi için uygulanmaya başlanmıştır. Daha sonra da, her üç aylık dönemde tarifeler yeni Kurul Kararları ile onaylanmıştır.

EPDK 2006-2010 döneminde olduğu gibi 2011-2015 döneminde de her bir bölge için hedef kayıp-kaçak oranları belirlemiştir. Böylece, dağıtım şirketlerine riskler yüklenmiştir. Bu kapsamda, verilen hedefler şirketlerin performansları da dikkate alınarak belirlenmiş olup performans düzeyi yüksek olan şirketlerin ödüllendirilmesini, performans düzeyi düşük olan şirketlerin ise cezalandırılmasını temin edecek bir mekanizma dâhilinde hedef kayıp-kaçak oranları

belirlenmiştir. Nitekim, düşük performanstan dolayı gerçekleşen yüksek kayıp-kaçak düzeyinin yol açtığı ek maliyeti 2006-2010 döneminde olduğu gibi 2011-2015 döneminde de dağıtım şirketleri üstleneceklerdir. Bu ek maliyetler hiçbir şekilde tüketicilere yansıtılmamaktadır.

EPDK kayıp-kaçak bedelini 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve 4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun verdiği yetki çerçevesinde belirlemektedir.

Kayıp-kaçak bedelinin iptali talebiyle EPDK aleyhine açılan davalarda görevli mahkeme, 2575 sayılı Danıştay Kanununun 24 üncü maddesinin (c) bendi gereğince ilk derece mahkemesi olarak Danıştay'dır. 2575 sayılı Danıştay Kanununun 24 üncü maddesinin Danıştay'ın ilk derece mahkemesi olarak bakacağı davaları düzenleyen birinci fıkrasının (c) bendinde "Bakanlıklar ile kamu kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca çıkarılan ve ülke çapında uygulanacak düzenleyici işlemler"in ilk derece mahkemesi olarak Danıştay'da karara bağlanacağı ifade edilmektedir. Bir kamu kuruluşu olan EPDK'nın aldığı düzenleyici bir işlem olan ve ülke genelinde uygulanan kayıp-kaçak bedeline ilişkin açılacak davalar da bu madde kapsamında olup, bu davalarda görevli mahkeme ilk derece mahkemesi olarak Danıştay'dır. Danıştay, söz konusu bedelin iptali talebiyle açılan davaların tamamında yürütmeyi durdurma istemlerini reddetmiş olup esasa ilişkin incelemesini sürdürmektedir.

Bilindiği üzere, düzenleyici bir işlem mahkeme tarafından iptal edilmedikçe veya yetkili merci tarafından geri alınmadıkça geçerlidir ve yürürlükte dir. Kayıp-kaçak bedeline ilişkin EPDK Kurul Kararı yürürlükte olup meri mevzuatın bir parçasıdır.